Ե· 6635 1892 ՅՈՒՆՎԱՐ 27 ԲԱԶՄԱՐ ԻՐԹԷՍԻ 32 ԹԻՎԻ ՍԷՆԻ ԱԼԱՖ· 1892 ՓԵՏՐՎԱՐ 8 ԲԱԶՄԱՐ ԻՐԹԷՍԻ Ե· 6635

10 ԿԱՐԱ

Մասիսի Վերքեր

10 ԿԱՐԱ

ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԶԱՌԷԹԱՆ

Քոլիսպոլի իշին սէնէլիք Մէճիտ 7

Սրանկոյ իշին » » 6

Բազար ու ճարէթի պիզէ աեիտ տիր

Իսթանպոլտա, Քիւրքճիւ խանընտա, այթ գաթ տա վագը 21 վէ 23 Նիւմէրոլու մաղազալար.

مطبعه وادارەخانەسی

استانبولده کورکجی خانده آلتقاده واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازەلر

مظومهٔ افکار

صاحب امتیاز و مدیر مسئولی

فرهت یانوسیان

ՆԱԽԱՊԱՏԻՍ ԻՍՊԻՏԵԱՆ ԱՐՔԵՊԿՈՊ Ց· ՓԱՆԵՍՅԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՊԵՏ Ա· ՄԱՆԱՍԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Զաթէն պիլտիրիլտիկի իւզրէ տիւն սապահ Պէյօղլուտա Ս· Քըրորդութիւն քիլիսէսինտէ, խնամակալութիւն հէյեթինին, պէշ սէնէ տահա տեվամընա տաեիր վիրիլմիշ օլան դարարին կոնդակը օգունմուշ տուր։

Մէզբիւր խնամակալութիւն հէյեթի ազալարընտաերը Զէնէֆէրէ իպալի իտիլմիշ տիր, վէ Էվէզիի ազալարդան պաղրլարը չըդարըլմըշ. վէ պաղը զաթլարտա իլավէ իտիլմիշլէր տիր։

Մինտաիլէյհիւմ ազալարըն իշինտէն ալթը նէֆէրի մահգամ ապարաթ իտարէսինէ թախսիսիտիլմիշ տիր։ Վէ պունլար, իրատլարտան հասըլ օլան մէպլաղ իլէ ունճոգ պօրճլարը վէ ֆաեիտէրի վիրիպ վէ ապարաթըն արթմասընա չալըշճաղ, վէ եալընըզ արթանընը մէքթէպլէր իտարէսի իշին վիրէճէք տիր, չիւնքի մէքթէպլէր իշին զաթէն սաեիր հասըլաթ թախսիս իտիլմիշ տիր։

Շեհանը թէէսսուֆ տիւր քի, մէզքիւր կոնդակտա, Պէյօղլու կիպի միւթէնա վէ միւգթէտիր պիր մահէլլին մէքթէպլէրինին սէֆին հալլերինին իսլահընա տաեիր հիչ պիր լուզէթ կէօրիլմէքտէ տէկիլ տիր։

Մէզքիւր խնամակալութիւն հէյեթինէ հիր նէ գատար «Թաղական խորհուրդ» սըֆատը վիրիլմիշ իսէտ, նասըլ քի սէօյլէմիշիզ տիր, մէզքիւր սըֆատ անճագ, նիզամնամէ ահքամընճա գուրա իլէ ինթիխապ օլունան ազալար հէյեթինէ մախսուս օլուզու կիպի, 24 աղալը պիր Թաղական Խորհուրդտա օլամազ, նիզամնամէ ահքամընճա Թաղխորհուրդլարը ազալարը, էն չօղու 12 նէֆէրտէն իպարէթ օլապիլիր։

Ճիւմաա իրթէսի ագշամը, եանի բազար կիճէսի, Պէյօղլուտա Դպրոցասէր Տիկնանց ընկերութիւնը մէնֆաաթընա օլան պալո վիրիլմիշ տիր, վէ կէրչի բէքաղ գալապալը կէօրիլմիշ իսէտ, զանն ծլունտուղունա կէօրէ հասըլաթ մէմնունը նլունճագ սուրէթտէ իմիշ։

Մէզքիւր ընկերութիւնուն մագսէտի տիկէրլէրտէն չօղ գիւատէ ֆահէլիճ-տա զունտան, հասըլնթատան սօյլաեր պէեանը մէմնունլիկէթլէ պէրապէր, պու պալօլարընը սոն օլմասընը արզու վէ նահսիհատ իմանիլմիզ կիպի, քէնտիլէրինտէ պէօյլէ բէք սաոի, բէք չիրքին վէ բէքտէ գարարը պիր թարիգի իրթիքեապ իթմէեէնէք իլեանէ թարիգինի իթթիխազ իթմէլէրինի խալիսանէ նասիհաթ իտէրիգ։

Պիր վագըթտան պէրու Պուլկարիսթան վէ Բումանիա թարաֆլարընտա պուլունան Ս· Երուսաղէմ Վանքը Մխիթարեանլարընտան, Արժ· Գէորգ Ծ· վրդ· Եղէյեանը, մահէլլի մէզքիւր Հայլարընը իտարէյի ուժուրու բուհանիէլէրինէ մէէմուրթանին օլունմասընա խառն ժողով գարար վիրմիշ տիր։

Իշիթմիկիմիզէ կէօրէ պու կէնէ Դարթօլիքլէր պալո վիրմէքտէն սարֆը նազար իլէ միլլէթիմիզէ պիր հիւսնի իպրէթ օլաճագլար իմիշ, ինշաալլահ սահիհտիր։

Զաթէն Խալամար պու եօլտա ատի, չիրքին վէ մուզիկը հալլերէ նէֆրէթ իւզրէ պագմագտա օլուպ, վէ Բրօթէսթանտլար տախի իրթիլիքեապ իթմէքտէ օլմատըգլարընտան, ուժարըզ քի պիգիմ էճհէլլերտէ, արթըգ ճիւզիճէ ութանմանա մէճպուր օլուրլար։

Գարու գարու կէզիպտէ պալո պիլէթի սաթան գաարնլար, իշիթմիկիմիզէ կէօրէ եանլարընտա իքի տէֆթէր թաշընճատա պաշլամընլարտը, պունլարտան պիրի պալո պիլէթի տէֆթէրի օլուպ վէ տիկէրիտէ իեանէ տէֆթէրի օլուզունտան, պալո իսմինի վիրմէկէ ճէբարէթի իսէմէտիքլէրի զաթլարա, իեանէ տէֆթէրինի իպրաղ իթմէքտէ իմիշլէր, տիմէք տիր քի արթըգ հիճպիր իթմէկէ պաշլամընլարի տըր։

ՏԱԼԻԼԻԵԷ

Սաարազամ ճէվատ բաշա հազրտիւն Մապէյնի Հիւմաեունա կիտէրէք, պաղը իրատաթը Սէնիեէի ախզ ու թէլագգը իթմիշ, վէ պատէհու Պապը Ալիեէ պիլագիմէ, մէճլիսի խասսը վիւքէլաեա բիեասէթ իլէմիշլէր տիր։

---

303 սէնէսինտէն 306 սէնէսինէ գատար օլան մուամէլաթը մալիէէնին խաղինէէի մալիեէճէ պիլինմէսի լիւզումու պամիսինէ մէպնի, լազըմ կէլէն պիրէր գրթա տէֆթէրլէրին թանզիմ վէ իրտնալի, մագամը Սէրասքէրիտէն օլտուլի Հիւմաեունլար միւշիրիեէթ վէ գոմանտանլըգլարընա պա թահրիրաթ իշար օլունմուշ տուր։

Տէրսաատէթ սէֆիրի սապրգը Միրզա Մահմուտ խան հազրտիւն, պու քէրրէ Միւշարիւտէվլէ ինվանը իլէ Իրան ատլիեէ վէ Թիճարէթ նէզարէթինէ նասսպ վէ թաեին գըլընտըղը իշիտ. լմիշ տիր։

Մէէմուրիէթինի սուեի իսթիմալ իսէն Եօզղատ գազասը պիտաեէթ մահքէմէսի բէյիսի սապրգը Խալիտ վէ ազատան Հաֆիտ վէ Պօղոս էֆէնտիլէրին թահթը մուհաքէմէեէ ալընմալարը խուսուսու գարարկիր օլմուշ տուր։

Ատանա իլէ Գոնեա արասընտա Քիւվլէք պօղազ նամ մահէլլտէ վագը իքի տաղ արասընտա 600 զգգա պարուլթ կէօհերչիլէսինին 2 արապահա եիւքլեմիրէրէք գաչըրըլմագտա օլուզու կէօրիլմէսի իւզէրինէ, թէտարիկի լազըմ իթթիխազ իտիլէրէք, հէր նէ գատար գաչագճըլար թարաֆընտան սիլահ աթըլմասընա ճէսարէթ իտիլմիշ իսէ տէ, վուգու պուլան իգտամ վէ զայրէթ իլէ զապթ իտիլմիկի վէ մէզքիւր գաչագճըլարըն գաթսիլիք օլուպ, իճրա իտիլէն թահգըգաթը էվելիեէտէ մէղքիւր կէօհերչիլէի, Գայսերիտէն ալտըգլարը թէպէլեիւն իյլէտիկի, Մահէլլինտէն «Թ. Հագիգաթ» եազըլըէօր։

Ֆրանսանըն Տէրսաատէթ սէֆարէթի աթաչէ միլիթէրի իքէն աշըղա չըգարըլըպ, Ֆրանսըզ սահապը թահվիլաթը թարաֆընտան Տուեունու ումումիեէ մէճլիսի ազալըղընա թաեին գըլընմըշ օլան Մ· Պերժէնին եէրինէ, Ֆրանսանընը Սիրահի տէնիլէն սիւվարի սաքէրի եիւզ պաշըլարընտան օլուպ, Արապճաեա վուգուֆու թամամը պուլունմուշ օլան Մ· Վիլեար թաեին գըլընմըշ օլմաղա, կէլէճէք մարտ Լպէն իթթի պարէն մէէմուրիեէթի ճէզիտէսինի իլֆաեէ պաշլաեաճագ ապը։

«Լէվանթ»ըն պէեանընճա, բէնշլէնպիհ կիւնիւ Բարիս պօրտասընտա վուգուա կէլէն բիացա տիւշիւնիրիկի, մէտուեունն օլան տէվլէթլէրին ալէմի մալինին տիւշար օլտուղու միւշքիլաթ նէթիճէսի օրտուղունու պէեան իտիեօր։ Բարիս էհալիսի Բօրթուգալ շըմէնտաֆէրլէրի, Բանամա գանալը վէ զայրիհիմ կիպի թէշէպպիւսաթը էճնէպիեէտէ խաղինտէն Լայլի միւթէզարրուր օլտուղունտան, Պէյրութ-Շամ-Հօրան շըմէնտաֆէր թահվիլաթընը իշթիրասը խուսուսունտա միւսաբաաթ կէօսթէրմէեիպ անճագ 45.000 թահվիլաթ գապուլի նի հավի օլմագ իւզրէ քիւշատ օլունան տէֆթէրի մախսուսունա վագը իշդա իտիլմիշ տիր։

Տիկէր թարաֆտան էսհամը Օսմանլեէ իշթիրա իթմէկէ մախսուս «Թրքսթ» եանի «Պանգ տը Տէբօ» նամըյլա, թէշէբքիւլ իտէճէք օլան հէյեթի սարրաֆիեէ տախի, ահվալը մալիեէնին պու միւշքիլաթընտան նաչի ճէսարէթտէն տիւշիւպ, «Պանգ տը Բարիս» պանգասը վէզնէտարը Օսմանլը էսհամը հագգընտա մուամէլաթա իպթիտար իմմէք իւզրէ, «Թրքթ» պանգասընը թէշքիլինէ միւնթազրը իքէն, ատէմի թէշքիլի իւզէրինէ պիր թագըմ թահվիլաթ վէ թէվտիաթը համիլէն ֆիրար իթմիշ, վէ քիւլլեեէթլի պիր աշըղը կէօրիւլմիշտիր։

Իշթէ չու սուրէթլէ, մէմալիքի Շահանէտէ վուգու պուլաճագ թէշէպպիւսաթը սէնարիեէճէ պիր մահզուր իյդա իտիլմիշ օլուպ, պիթթէճրիւպէ տախի սապիթ օլտուղու վէճէլէ, թէէմինաթ վէ քէֆալէթլէյմուհաֆազա իտիլմիշ օլան էսհամը Օսմանիեէնին, քէսպի իթ. պարիթմիշ օլտուղու չու սըրատա, թէնէզիւլինէ հիչ պիր սէպէպ օլմագսըզըն բիացանը տիւշմէսի ճայի իսթիղրապ կէօրիւլմէքտէ տիր։

ԹԷԼԵԳՐԱՖԱԿԱՆ

Բէթրսպուրկ 6 փեար· — Պուխարա էմիրի, Բուսիանը պաղը հէվալիսինտէ հիւքմիքերմա օլան զըթլըզը պիլսթիիպար, Բուսիա հագգընտա մէվճուտ օլան խուլուսունա պիր նիշանէ օլմագ իւզրէ, մահէլլի մէզքիւրէ միւսապիյնինէ թէվզի օլունմագ իչիւն, Զարէվիչէ 100.000 բուպլի իրսալ իթմիշ տիր։

Պէրլին 6· — Իմբէրաթօր Կիւնտ Թ. թարտա պաղ վէքիլի մարդի տի Բուսինիեէ էկլ-նուար նիշանընը պիր դըթաքընը կոնրա իթմիշ տիր։

Բէթրսպուրկ 6· — Զար հազրտնին քէրիմէկի կրանտուշէս Քսէնինին, կըրանտուկ Ալէքսանտր Միխայլովիչ իլէ դարարընմըշ օլան իզտիվաճընը կրանտուշ Նիդ օլանը մէֆաթիրլէս պէրապէր, Մէշշարիլէյհանը հէմնուզ բէք կէնճ օլմասընա մէպնի թէէլիկը օլունտուզու, Բէթրսպուրկտան «Դօյնեա» գազէթասընա իշար գէրընմըշ տիր։ Միւշարիլէյհա 1875ատ թէվլիտիա իյլէմիշ տիր։

Բարիս 5· — Զին հիւքիմէթի ինն վուգուաթ էսնասընտա հապէէթի խուսուսէթքեարանէտէ վէ Վա տաեիլ շիւպհէ լավը ու էվզատ պուլունան քեաֆիֆէի Մանտաբէլէրի ապ իմիտիկի կիսի, թալեպ օլունան թազմինաթը տախի հէման քեամիլէն թէսվիեէ իթմիշ տիր։

Մաղթա 5· — Միսօլոնկի պուրգինտէ գարաեա սաթանրան «Վիգթօրիա» զըրհալըը հէր նէ գատար թօբլարը սահեիր պաղը էշեասը իսրաճ վէ թախֆիֆ օլունմուշ իսէ տէ, հէնուզ եիզտիբիլէմէմիշ տիր։

(Մանչեսթրին մալիսմաթընա նազարէն իսէ, Բամբրան գուբպինտէ Ասթապօս գաեալարը իւզէրինէ օմուրան մէզքիւր զըրհլը եիզտիբիրմիշ վէ խասարաթը տա բէք ճիւզի իմիշ։)

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ԾՐԱՆՕԱԿԱՆ

Մեծ-փողոց Բերա

1892 Յունվար 29 Չորեքշաբթի գիշեր ժամ հիշդ 8½ (Ը· Ե·)

Արտաքոյ կարգի ներկայացումն, Օսմանեան խմբին կողմանէ, Առաջնորդութեամբ Պ· Մ· Մնակեանի

Ի ՆՊԱՍՏ

Ս· ՊԷՆԼԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Տնօրէն Օսմանեան Գուսաներգական խմբին

ԱՅԳԱՐ ԱՊԱՇՆԱՒ

Թատերգութիւն 6 արար

ԶԱՒԵՇՏ· — մէկ արար

ԱԶԴ· — Պ· Ս· Պէնլեան երեսուն և վեց տարիներէ ի վեր թատերաբէմին վրայ քրտնաջան աշխատող, և տասն և չորս տարիներէ ի վեր Օսմանեան գուսաներգական խմբին առաջնորդելով, զանազան քաղաքներ թրքական լեզուաւ տեղական և ֆրանսական օբէրէթներ անմահացնող անձնաւորութիւն մ'է· ոչ չ'յիշեր տրամներու մէջ այս տաղանդաւոր արհեստաւորին հակառակորդի բարձր գերերը, և ոչ չզարմանար յետոյ օբէրէթներու մէջ կատարած քիրուն մասկրուն։

Պ· Ս· Պէնլեանի այս անգամ Պօլսոյ անյաջող ելքը տեսնելով, պատուաւոր անձինք սանք օգնութեան նպատակաւ փութացին սոյն նպաստի երեկոյթը յօրինել, յուսալով որ թատերասէր մեծարգոյ հասարակութիւնը ևս իր կողմանէ սոյն աշխատասէր արհեստաւորին երեկոյթը պատուելով երախտապարտ պիտի կացուցանէ զինքը։

Մ· ՄՆԱԿԵԱՆ

ԽԱՐԻՃԻՍԼԷ

ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԵԼ

«Բէյրթէր Լօյտ» զազէթասը Բիզօֆ մատտէսինէ եէնիտէն ուզուն պիր մէգալէ հասը իլէ, Պուլկարլարը Սբրպլար ալէյհինտէ իլթիզամ վէ միւտաֆաա իթմէքտէ տիր։ Մէզքիւր զազէթա Պուլկարլարը, Բիզօֆուն ճէրայիմի ատիւէ ֆայիլէրինտէն պիրի օլտուղունու խ. պաթ խոսէր տէլալիլի գանունիւէ իլաւէ իթմէլէրինէ տաւէր Պէլկրատ հիւքիւմէթի թարաֆընտան վուգու պուլան միւթալէպէսի քէմալի հիտէթլէ ըէտտ իթմէքտէ, վէ Հղավէթէն չէօյլէճէ իտա. ըէյի քէլամ իյլէմէքտէ տիր։

«Պուլկար մէհաբիմինտէն նէշէթ ի. տէն էվրագը մուհաքէմաթ, Բիզօֆուն, Պէլչէֆին գաթլի մէսէլէսինտէ զիմէ. թալ օլտուղունու իսպաթ իտէճէք տէ. լայիլի սահիհէ վէ գաթիեէսի միւշքի լաթլա իրաւէ իտէպիլէճէք տիր։»

«Բէյթէր Լօյտ»ըն չու նէշրիեաթը զարիպ կէօրիւնիւր, զիրա էկէր Պուլ. կարլարը Բիզօֆ ալէյհինտէ «տէլալիլի սահիհէ վէ գաթիեէսի» եօգ իսէ, նի՞. չին թէօլիմինի թալէպ իտիեօրլար։ Մէգալէսինին տիկէր պիր ճիհէթինտէ տէլ մէզքիւր զազէթա, Սբրպլարըն Պուլ. կարլարա օլան ատավէթ ու խուսու. մէթլէրինտէն ֆարիզ կէլմէյէրինի նա. սիհաթ իթմէքտէ տիր։ Շու ատավէթ վէ խուսուսմէթ կիպի էլֆազըն էսնատը, Սբրպլարլա անլէրի թանրեանլարնա մու. ճիպի իսթիրապ օլաճագ տըր, զիրա պու իսնատաթտա պուլունան մէզքիւր զազէթա, պլիննէֆս քէնտիսի Պէլկրատ. տան պիր թէլէկրաֆ նէշր իլէ, Սբրպիա հինքիւմէթինին Սօֆիա զօմշուսու հագ. գընտա նէշրաքէթին իյնապ իթտիկի քեաֆֆէյի իհթիրամաթ վէ թաազի. մաթը նէ տէրէճէլէրտէ իյֆա իթմիշ օլտուղունու պունտան ագտէմ նէշր իթմիշ իսի։

Մէզքիւր թէլէկրաֆ մէալինէ նազ. ըէն, եբլ պաշը միւնասէպէթիյլէ Սբր պիա խարիճիւէ նազրը Մ. Ժօրժէվիչ, Պէլկրատ Պուլկար բօլիթիգա մէէմու. րու Մ. Տիմիթրօֆ նէզտինէ կիտէրէք, քէնտիսինէ, Պուլկարիսթան բրէնսի Ֆէրտինանտ իլէ Պուլկար հիւքիւմէթի. նէ, գրալ վէ հէյեթի նիհեապէթ վէ Սբրպ հիւքիւմէթինամընա թէպրիքեաթ վէ թէմէննիեաթընը թէպլիղ իթմիշ, վէ իլավէթէն քէնտի թէպրիքեաթը զա. թիեէսինի տախի կէչէն եազրն Գարլս. պատտա իգամէթի էսնասընտա քէնտիսի. նի թանրմագ չէլէֆինէ նաէիլ օլտուղու. բրէնս Ֆէրտինանտա թէպլիպ իթմէսինի. ըէճա իթմիշ տիր։ Շու թէչէպպիւսի նազիքեանէնէ ճէվապէն Պուլկար խարի. ճիեէ նազրը Մ. Կրէգօֆ, Մ. Տիմիթրօֆ մաարիֆէթիյլէ, պիրի բրէնս Ֆէրտինանտ վէ տիկէրի Պուլկար հիւքիւմէթի նամը. նա օլարաղ, իչի գրթա թէպրիքեամիզ թէլէկրաֆնամէ Սբրպիա հիւքիւմէթի. նէ քէշիսէ վէ իրսալ իյլէմիշ տիր։

Պու իչի թէլէկրաֆտա Պուլկարլարա վուգու պուլան թէպրիքեաթ վէ թէմէն. նիեաթտան տօլաբը պէնեանը թէչէք քիւր իտիլիպ, մուգապէլէթէն քէնտիլէ. րի տախի Սբրպլար հագգընտա թէմէն. նիեաթը խալիսանէտէ պուլունմուշլար. տըր։ Մ. Տիմիթրօֆ պու իչի թէ. լէկրաֆը Սբրպ խարիճիեէ նազրը Մ. Ժօրճէվիչէ թէպլիմ իթմիշ տիր։

Ինչպու մանամէլաթը նազիքեանէյի միւ. թէգապիլէ մուգուինտէն սօնրա, Սբրպ. լարըն Պուլկարլարա գարշը հիսսիեաթը խուսուսմէթ քեարանէաէ պէլունմալարը բէք տէ մէէմալ օլմատըղը պազը տէ վաեիրճէ պէեան իտիլմէքտէ տիր։

* *

Պէլճիգա մէճլիսի մէպուսանընը փետր. 2 թարիխլի իճթիմաընտա, պէօ. եիք պիր մէսէլէնին միւզաքէրէսինէ պէտ օլունմուշ տուր քի, պու մէսէլէ պիհադգընն Պէլճիգատա էֆքեարը ու. մումիեէի իշղալ իտէճէք տիր։

Մէսէլէ Գանունու էսասինին թաա. տիլի ահքեամը վէ պիլխասսա պիրի ա. ըաեի ումումիեէեէ վէ տիկէրի խըտմէ. թի ասքէրիեէեէ միւթէալլիգ օլան իչի մատտէլէրին թաատիլի խազուսունտան իպարէթ տիր։

Գրալ Լէօբօլտ պիզզաթ էքսէր տէ. ֆալար հէր քես իչիւն մէճպուրի օլա. ճագ պիր խըտմէթի ասքէրիեէ լէհինտէ պէեանը էֆքեար իթմիշ, վէ միլլէթին գըսմը ազէմի, արաեի ումումիեէինին թէէսիսինի թալէպ իթմիշ տիր։

Մէճլիսին քիւշատընտա, ըէյիսի վիւ. քէլա Մ. Պէրնէրթ, Գանունու էսասի. նին տիկէր պազը ահքեամընը տախի թաատիլի իյնապ իթտիկինի տէրմի. եան, վէ գրալը հագգը թաստիգինի (վէթօ) թաստիհ իտէն գանուղունու էսա. սի մատտէսի լէհինտէ պէեանը ըէյ իյ. լէմիշ տիր։

Պունտան մաատա, միւմանիլէյհ ա. ըաեի ումումիեէ մէպտէսինի գապուլ իտէճէկինի, զիրա էքսէրիեէթինա Գա. թօլիք ֆըրզ ասընճա թէէմին իտիլտի. կինէ գանաաթ հասըլ իյլէտիկինէ պէ. եան, վէ ըէֆիզինէ ճէվապէն, մէճլիսի մէպուսանընը, հիւքիւմէթին քեաֆֆէյի թէքլիֆաթը հագգընտա գարար իթա. սընա սալիհ օլտուղունու իրաէյի կիւֆ. թար իյլէմիշ տիր։ Բարլամէնթօտա միւզաքէրաթ ճէրէեան իմտիրի սըրա. տա, արաեի ումումիեէ թարաֆտարա. նը «Լա-Դրոյ դու-Բէօբլ, եանի, պէ.յթիլ էհալի» թէսմիեէ օլունան մահէլլատ թէճէմմիլ իլէ, արաեի ումումիեէ ի. հինտէ հէր եէրտէ եաֆթալար եարըշ. տըրըպ նիզամատիշլէր ճրասընա գարար վիրմէքտէ իսրէր։ Մէճլիս խիթամընտա, հիւքիւմէթին թէքլիֆաթը լիճլիլ թէտբիր ասիտ օլտուղու շիպէյէրէ հէվալէ օլունմուշտուր։

ՄՈՒՀԱՔԷՄԻ

ՎԻԼԼԱ ՐՕԶԱ ՖԱՆՇԻԱՍԸ

ԳԱԹԼ ՎԷ ՍԱԽԹԷՐԵԱՐԼԸԳ ՎԷ ՏՕԼԱՆՏՐԸՃԸԼԸԳ

(6629 Նէ-թէ-դէրէճէ դէվ-մ)

Վէ-թէ-սի հէ-քէթ

Ամէ-ր Մ-ան.—Ֆրանսօնա լանատ օ. լանան հիյլէնին մահիեէթի նէտէ՞ն ի. պարէթ տիր։

Մէ-դամէ ամ-մ. — Իտտիանամէմտէ պէեան ու թաֆսիլ իտէճէկիմ։

Ամէ-ր.—Լաքին ճէրճէանը վուգու. աթա տաեիր թէաղրէք օլմանճաղ մէ. սաեիլ վար տըր։

Մէ-դամէ ամ-մ.— Միւտաիի ու. մումիեէ պունտան տօլաբը սիբաղտէ պուլունուլմազ ճաեիվ ատկիր տիր։

Ամէ-ր.—Ֆրանսօնա իանատ օլունան ճիրմ նէ՞ տիր։ Միւմանէյհ գաթլ իլէ միւթէէհիմ օլմանընը հալտէ, նէ՞ ճիւրմ իշլէմիշ տիր։

Ռէյս.— Արտիսօ՛ն, «Լա Ֆրանս» գազէթասը գարարընա օլարաղ, Գուր. նու վէ Գլէմանսէ գարրսը թարաֆը. տան թաատատի իտիլէն տօլանտրըճը. ըզտա մուվաֆֆաղ օլմաղ իչիւն, բարա վիրմիշ օլտուղունուզ տերմիեան իտի. լիեօր։

Ամէ-ր.— Հիչ պիր չէյ թաեին ու թախսիս օլունմամագտա օլտուղունու կէջրիւեօրում։

Ամէ-ր Դուրն.— Թահգըգաթը միւ. քէմմէլէ իճրասը գապիլ օլապիլմէք ի. չիւն, իչին մէճլիսի աթիեէ թաալիգինի թալէպ իտէրիմ։ Միւամանէյհ ավօգաթ, Գլէմանսէ գարրսընը Անդա Ֆօրտ դաթ. իթտիրտիկինի պիզզաթ քէնտիչի Գուր. նուեա պէեան ու իզղար իթմիշ օլտու. ղունա, Գուրնուեսը իտտիա իթմէսի ճիհէթլէ, տավանը տիկէր իճթիմաէ թանալիգ խուսուսու տէրէճէյի վիւ. ճուսատ պունտուղունու սէօյլէմիշ տիր։

Մէ-դամէ ամ-մ քէլամէ աղազ իլէ պէրլիճէճի աթի պէեանը Վիւթալէա իթմիշ տիր։

Ցանվարը 19ունտա Գուրնու Գլէ. մանսէ գարրսը իլէ միւվաճէհէ օլուն. տուգտա, Գլէմանսէյնին իչչաաթընը թաատիզ իթմիշ ատրա նիշչիւն Գուրնու պու կիւնէ գատար պէքլէտի. ահապա սօն ատամտատ ատիլեէրի՝ մի իզֆալ իթ. մէք իչչիւն դպա կիւնէ գատար պէքլէտի։ Պանա կէլինճէ, Գուրնու միւթթէհիմի հագիգի տիր, պունու իսպաթ իտէճէ. կիմ, պիլնէէնալէյ հէյեէթի մահքէ. մէտէն իչին թաալիգ օլունմամընա հիւքմ իտիլմէսինի թալէպ իտէրիմ։

Ամէ-ր Դուրն.— Իսթինթաղ տաեի. ըէսինատ Գուրնու տաեիմա հիյնի հա. ճէթտէ միւտաֆաատ պուլունաճաղընը իֆատաէ իմմիշ իտիլ։ Մի ճրկ ինէթի մատ ամանտ կէլինճէ, պրինցի ապա մէրթէպէյի պիւպաթէ վասըլ ոլմաեա. ճաղընը ինէմուշատերիմ։

Իչչի Գուրնու-Ռենէ Ֆրանսէյնին բէտ. էլ հէյեէթի մահքէմէ միւզաքերք օ. տուգընա չէքիլիպ, պիր չարեէք պատթ սօնրա, հիչ պիր մալիւմաթը սահիհէտէ պուլունմամաեան վէ ճերեեան իտէն «Բրդ. հաքէմաթզատան ասրա Միւմէէսիր օլմա. տըղընը իտտիա իտէն Գու. նու. ն թաատ. լիգ իտիլմէսինէ տաեիր։ Լան միւմանէ. պաթընը, մուվաֆրզգը մա Լահ. թ պուլ. մատրզգընա տաեիր պիրի ատրալ վիրմիշ տիր։

Վէնկուաթը միւթթէլիֆէ գուհուր. իտէն իչչիւ իճթիմա, ամիհնանա չիտ. տեթլի պիր թէէսիրհուսուզէ կէթիր. միշ տիր։

* *

Էքսատէն 22 դեկտ. թարիխիյլէ, թաա. րաֆըմըզա պա թէլէկրաֆ պէրվէճճրի ա. թի մալիումաթ Վիրիլիեօր։

Մահքէմէ հէյեէթի սաաթ 9ու չէր. եէք կէչէրէք, մէճլիս օտասընա կիրտի։

Ամէ-ր կէ՝ն Արտիսօնա պազը միւալ. լէր իյլաա իթմէք թէքլիֆինատ պուլ. ունմամիշ տուր։

Ք.— Արտիսօնուն Գլէմանսէ գարրսը իլէ բարա մէսէլէսինճէ միւնասէպաթը նէտէ՞ն իպարէթ պուլունմուշ տուր, պու բարա իսթիգլաղ մագամընա՞ մը եօգսա աթիեէ՞ մի օլարաղ վիրիլմիշ տիր։

Ճ.—Գուրնու 270 ֆրանգլըգ պիր բը. լիցաեա մուգապիլ 200 ֆր. վիրմիշ օլտու.

)(73)(

ՀԱՅՏՈՒՏԼԱՐ

ՍԷՐԿԷՐՏԷՍԻ

Մէ-ելլիֆ ԲՕՆՍՕՆ ՏԻՒ ԹԷՐԱՑ

ՄԻՐԱՊՕ ՄԱՎՈՒՆԱՍԸ

— Ա՛հ, ամուճամ - ճէվապ վիրտի Մ. տը Սէն-Սօվէօր - տիկէր հայտուտարտախի սէրկէրանէլէրինին չու սէօզլէրինի իշլիթմիշլէր տիր, զիրա մէրդ ումուն ըէ. ֆիգլէրի էնսիւնատ սէնձ սէօյլէնմէքտէն չէքինմէեէճէկի աշիքեար տրը։

— Լաքին պէն շիմտի ըէֆիկ ղէրի օ. լան էշգըեատան պահս իթմէեօրում, եաղընդ չու խըտմէթքեար հագգընտա սէօզ սէօյլէմէք իսթէրիմ։

Մ. տը Սէն-Սօվէօր տիթբէտի.

Մ. Ֆէրօ իսէ սէօզիւնէ տէվամ իթտի.

— Շու լաղ ըրտրլարը իշիտէն վէ պիր կիւն կէնճ հանըմընա թէքրար իտէպի լէճէք օլան, վէ քէնտիսի գաթլ իտիլմ. էէն խըտմէթքեարատան պահս իտիեօ. ըում։ Մատամ քի էֆէնտիսի իզէրինէ աթէշ իտիլմիշ, նի՞չիւն ուշաղը գաթլ ի. տիլմէք իսթէնիլմէմիշ տիր։

Տապանճա սրգըլտըզը զէման ֆիրար իթմէլէրինէ հիչ պիր մանիա օլմաեըպ, իճրաեի ճինաեէթէտէ վագրթ միւսա. եէտ օլտուղու հալտէ, նի՞չիւն ուշաղընը էօլտիւրմէմիշլէր տիր... պիր նաշ զիեա. տէ վէ եա էքսիք օլմասընընը քէնտիլէ. ընճէ նէ՞ էհէմմիեէթի վար իտի։

Էյ չու հալտէ պունար խըտմէթ. քեարը պաղլաբլարատա գաթլ իթմէզլէ՞ր մի։

Նի՞չիւն ճապա, էր եա կիճ պիր շա. հիա տահա զուհուր իտիպ տէ, Բէնիթ. -Նո-ելլարընը սէրկէրտէսի, մատմա էլ տը Մօնպրէօն իլէ էվլէնմէք իսթէ էն ատէմ տիր, եանի Մ. տը Վէնասգ տրը, տիմէսի իչի՞ն մի։

— Ամուճամ, տէտի Մ. տը Սէն-Սո. վէօր - սիզին սէօյլէտիքլէրինիզ չու սէօզ լէր էֆքեարըմը պիսպիւլիւն տէկիշ. տիրիեօր։

— Եանի - տէվամ իթտի Մ. Ֆէրօ - սէնին ֆիքրինճէ միւճրիմիեէթէ տէլիլ իթթիհամ իթտիկին չու իսպաթ, պէն. ճէ պէրաեէթինէ տէլիլ ատա օլունա էրէք տիր։

— Լաքին, ամուճամ...

— Պէնի սօնունա գատար տինլէ պիր քէրրէ պագալըմ, զիրա պէնիմ, ամուճա. սը պէօեիւք Վէնասգը քէմալի շիտտէթլէ թաագրպ իթտիկիմ հալտէ, նէկէնի լէհինտէքի տէլալիլի պունճա թէգա. եիւտաթլա թահարրի իթմէքլիկիմէ թէճճիւպ իթմէքտէսին։

— Լաքին սիզ անը միւթթէհիմ ատտ իթմիշ իսինիզ։

— Շիւպհէսիզ, էօյլէ օլմասա իտի. թահգըգաթի վէ իսթինթագատան ֆարիզ կէլմէեէճէք մի իտիմ։

— Մամաֆիհ պատէհու սալը վիրիլտի.

— Պէնտէ թէճճիւպտէ գալտըմ, պունու իթթիրաֆ իտէրիմ։

— Լաքին միւթթէհիմ իտի, տէկիլ մի։

— Պէնտէ օն սէնէ ամրթէմատէն էօյլէ զանն իթտիմ, ըաքին պէրթիւզ զիմմէ վէ պիկիւնահ օլտուղունա տաեիր չիմտի իսպաթ էլտէ իտէպիլտիմ, վէ նաթա իթմիշ օլտուղումու անլատըմ։

Մ. տը Սէն-Սօվէօր պիր հարէքէթի թէճճիւպքեարանէտէ պուլունտու։

— Տինլէ չու ղարիպէեի - թէքրար իթտի իթթիեար - Մ. լը Շեվ-ալիէ տը Վէ. նասգ ըզպանտուտ կիպի պիր ատէմ իտ. տի, իչճէ չու ուզուն պօէտ քէնտի ա. լէհինէ էն աղըր տելիլլերտէն պիրի օլ. մուշ տուր։ Մէվգրի ճինաեէթտէ պիր. տէ տապանճա պուլունըպ, պու տաա. պանկանը գունատաղընա. վէնասգ իտ. նէտանը արմպը վար իտի։ Միւմանէյհ Շեվ-ալիէ իսթիեար Մ. տը Մանպրէօնին գաթլ իտիլմէկի կիճէ վագրթընը ներէ. տէ կէչիրտիկինի իյզահ իտէմմէմիշ տիր։

Վէլվէլէի նաս իւզէրինէ պուզրզպան. տուտ իթհամ իտիլմէքտէ իտի, վէ եէվ. մի մուհաքէմաթտա քնախսինին մահ. քիմ օլաճաղընա էմին իտիմ։ Հէլէ քի ճէնապը Հագգընը կութֆու վնաեէթի. լէ ապի կիւնահ օլան միւամանէյհ Վէ. նասգ միւթթէհիմ մագամընա ճէզա կէօրմէտի։

— Լաքին, ամուճամ տէտի Մ. տը Սէն -Սօվէօր - քէնտինին պիկիւնահ պուտ. ղունա նա՞սը իսպաթ էլտէ իտէպիլ. տինիզ։

— Օն սէնէ սօնրա սաբլ միւթթէհիմ մէ թէհսատաֆ իթտիմ։

— Պու միւմքի՞ն մի տիր։

(Տեվ-մ)

զումու սիպէ պէեան իթուիքտէ, 70 ֆր. քէնտիմիրնէ վիրիլտիկինի աէօյէմէմիշտիր, պէն քէնտիսինէ, «չաեէտ իհթիւեաճըն օլուր իսէ, պէնիմ կիպի պիր տօսթա կիւվէնէպիլիրսին» տէտիր։ Գլէմանսէ գարբսընա թապապէթ թահսիլ իմէք իւզրէ 70 վէ էլպինէ պէտէլի օլարաք 100 ֆր. վիրարմ։

Ա.էօթը Կէռ.— Պէնիմտէ իսթէտիկիմ պու իսիթ Ղրտիմօն Գլէմանսէ գարբսընա ադչէ էօտիւնճ վիրմէքտէ իսի։

Ա.րդիւն Հ.— 2,000 ֆրանգ գատար իգրաղ իմտիմ։

Մ.-Դոյչ.— Ա.բրահամնուն ճէպ տէֆթէրլինիզ պու իսթիգրաղա աեիտ օլան սահիֆէսի պէնտէ տիրմ վէ իշթէ օգուեսրուտ Գլէմանսէկէ 2,400 ֆր. թէսլիմ օղուլնուշ տուր։

Ա.էօթը Գալ.— Դուրնդ Բօպա քէսքիւնտէ պիր աեինէ արգասընա, քէնտի թարաֆընտան իլի մէքթուպ գօնդարմուշ օլտուզդանա, վէ պոմ վէք թուպպարա, տիւնքի իմթիմատ վուգուպուլան իֆշաաթը թաստիգ իտիլէպիլէճէկլինի պանա սէօյլէտի։

Ս.— Պու մէքթուպպար քիմէ թարաֆընտան եազըլմըշ տիր։

Ճ.— Պիրի Գլէմանսէ գարբսընէն օլուպ, տիկերի իսէ չէրիքի թէօհմէթինին տիր։

Փէյ.— Պանդաճա թահդրդաթի ֆիրաքը թէքլիֆինտէ պուլունաճագ իսի իսէնիզ, պու սապահա գատար պէքլէմէնիզ ադամ կէլմէզ իսի։ Ժէ-էլ ազալարը պու ճիհէթի թագտիր իտէճէքլէր տիր։

Մէ-դոյչ.— Պու մէքթուպպարը ադաթարդաճաղրմ\նվաքին նէ-ըէտէ տիր։

Գուրնու.— Եաթագ ծատասընտա։

ՄԷՏԹԷՊԼԷՐ ԹԷՍԱԻՍ Վ.Է ՔԻՒՇԱՏԸ

Մէմպիրքի Շահանէտէ պիրա ըռիսամթ մէքթէպ գինչա վէ թէսէնի դաթիեն մէն պլունաուղաճնա վէ խիղաֆը ուսուլ վէ նիզամ հարէքէթտէ պուլունաճալը օլտուղու թագ ծիրտէ, հագդայլարընտա Մէարիֆ նիզամնամէսինին

129ունճու մատտէսի ահքեամինա թէվֆիգէն մատամէկի օլունմասընա տափիր, կէչէն հաֆթա Մէարիֆ նէզարէթի ճէլիլէսինին պիր թահրիրատը ըէմիսէ-ահնի տէրճ իթմիշ իսիք։

Մատտէյի մէզքուրէսի էհէմմիէթիճէ գինէն զիյրտե ճադչ ու Խէրճ խտէրիզ։

129ունճու մատտէ.—Մէքեաթիպի խուսուսիեէ, պաղը մոհէլլէրտէ ճէմաաթլար թարաֆընտան վէ եա կէրէք թէպաայի տէվլէթի Ալիեէտէն վէ կէրէք թէպաայի էճնէպիեէտէն օլան էֆրատ վէ էշխաստան Եպիրի թարաֆընտան, իսճրէթլի վէ եա Կուճրէթսիզ օլարաք իհտաս վէ թէէսիս օլունան մէքթէպլէրտիր քի, պունլարդան վէսարիֆատ վէ մուխտասէատը եա Մուէտիհլէրի թարաֆընտան վէ եախոտ մէրպութ օլարտէզլարը վագֆլարը ճանիպլինտէն իտարէ վէ ըուեէթ գըլմըը։ Մէմալիքի Շահանէտէ պուդնէվ մէքթէպլէրին թէէխխանէ, էֆֆէնտիմուալիմէրինին եէտճինտէ Մէարիֆ նէզարէթի ճանիպլինտէն վէ եախոտ մահէլլի մէտրիֆի իտարէսինտէն չէհատէթնամէ պուլունմագ, վէ սանիէն, պու մէքթէպլէրտէ ատապա վէ բօլիթիդանա մուզաեիր տէրս օգութտուրուլմամագ իչիւն, թալիմ օլունանագ տէրսլէրին ճէտվէլի, վէ քիթապլար Մէարիֆ նէզարէթինտէն վէ եախոտ Մէարիֆ իդարէսինտէն թաստիգ իտիլմէք իւզրէ, թաշրաատա իսէ վիլայէթ Մէարիֆ իդարէսի իլէ վիլայէթ վալիսի թարաֆընտան, վէ Ցէրսաատէթտէ իսէ Մէարիֆ նէզարէթինտէն բուխսատը բէսմիեէ վիրիլիր։ Պու իշ շարթ քեամիլէն մէվճուտ օլմատըգճա, մէքեաթիպի խուսուսիեէ քիշաընա վէ տէվամընա բուխսաթ վիրիլմէզ, վէ խիլաֆընտա հարէքէթ վուգուս թագտիրինտէ մէն վէ մէտտ օլունուր։ Մէքեաթիպի խուսուսինէ քիշատ իտէնլէրին թանին իտէճէքլէրի հօճալարին նէգալէրինտէ չէէատէթնամէ պուլունտուղդ հալտէ, անը Մէարիֆ իտարէսինէ թաստիգ իթարիմէլէրի լազըմ կէլէճէք տիր։

ՐԷՍՄԻ

Ռուսումաթ էմանէթի ճէլիլէսինտէն

Մաղազալարը Ցէրսաատէթ ճիհէթինտէ ջուպ մէճալիքի էճնէպիեէտէն ճէլպ յիրէտիքլէրի էշեաեը Դալաթա կէօմրիւկինէ չըգարըպ, բէսմի կէօմրիւկինի օրատատ իմա լտէն պաղը թիւճճար վէ նայիրէնին իշպուզ մուամէլէլէրի, Դալաթա կէօմրիւկինճէ իզզիհամը տատվէթ Ֆվէ Ֆինանսէպէյտ էշեանդն Սատեէնէ վէ սաեիրէ մուամէլաթընը վագթը իլէ վէ եօլու իլէ իճրասընը պիմթապի մուշրիլէշտիրտիկի, Ռէճճարիպի տատիտէ իլէ ըէհինի բիւթպէյի սիպուսթ օլարաք, պէյլէ մէնափիի իպադրէ վէ թիւճճարլիեէնի մանիպլ մուամէլէնին ըէճ ու իսլահը իլէ, մասլահաթընա մէճրայի թապիիեէսինտէ ճէրբեանընը թէէմին իչիւն, մաղազալարը Ցէրսաատէթ ճիհէթինտէ պանլունան թիւճճար, ճէլպ իյլէտիքլէրի էշեաեը Ցէրսաատէթ էմմիեաիի էճնէպիեէ վէ մաղազալարը Դալաթա ճիհէթինտէ օլանլար, Դալաթա կէօմրիւկինէ կէօթիւրմէլէրի, վէ պունդէն իտիբարէն մուամէլէ իճրա օլունմամասընը դամիտէ իմթիհազ օլունարաք, քէյֆիյէթի ճանիպի էմանէթտէն 11 մայիս 1305 թարիխինտէ եվրաքը հավատնէլէ իլան օլունմազլա պէրապէր, հէր իքի կէօմրիւք նէզարէթէրինէ տախի իճրայի թէպլիղաթ գէլընմըշ իլտոզմանա հալտէ, մուամէլաթը գօմիսիօնճուլարդան ի-պարէթի օլան պազըլար, ասըլ թիւճճար նամընա կէլէն էշեանդն գօնդչիմէնթօլարընը քէնտի նամլարընդա ճիրա իթարէրէք, օրտինօլաթընը նամարընա ավագ իյլէմէլէրի, վէ իշպուզ գօմիսիօնճուլար, եազըխանէլէրինին Դալաթա ճիհէթինտէ պուլունմասը վէսիլէտի իլէ ճէլպ օլունան էշեաեա, թիւճճարլարընը մալի վէ թիճճարը միրմանիլէյհինմին Մաղազալարը Ցէրսաատէթ ճիհէթինտէ քեարին իլքէն, կէթիրիլէն էշեանը Դալաթա կէօմրիւկինէ կէթիրիլի, ըէսմի կէօմրիւկինի օրատատ թէէտիեէ իթմէքտէ օլտուգլարը, պիլիյճագ իճրա գըլընաճ թէէտ ըգաթ իլէ թէպէրեիւն իտէրէք պու Մատամէլէ պայիտէյի մէզքուրէքէնին իթթիհազընտան մագսատուն պիղդաթ օլան ինդիպաթա միւնաֆի օլտուղու կիպի, հագըդաթէն Դալաթա ճիհէթինտէ իճրայի թիճարէթի իտէնլէրին թէսհիլի մուամէլաթը մագսատ իլէ, վագթը իլէ օ ճիհէթճէտէ թէչքիլ օլունան կէօմրիւք կլտարէսինէ, Իսթանպոլ թարաֆընա կէչիրիլէճէք էմվալին տէ չըգարըլմասընտան տօլաեը, օրատաքի թիւճճարըն կէօմրիւք մուամէլաթընը թագնիգ իթմէկէ տախի պատի օլտուղու վէ պու հալին տէվամընա ինդաղ (կէօղ գաբամագ) օլունմասը, տիկեր թիւճճար վէ գօմիսիօնճուլարտա տապիրէր սուրէթիլէ սիրատէթի մահկուլունու տայի օլաճաղը, վէ պու տա կիտերէք մէհազիրի Կաբիտէյի (միլթէատտիտ մահկէմէլարը) իսթիլզամ իտէճէկի ճիհէթլէ, գաեիտէյի միլթէքէզյի մէպհուսէնին պիր գաթ տահա թէէեիտիյլէ պէրապէր, թէթարբուգու խալէլտէն վիգալեսի էսպապ վէ թէտապիրինին թահզիրգ վէ իհթիհսապը միլթէքհաթիմ կէօրիւլմէքլէ ու պապատե ճէրէեան խտէն միւզաքերաթի նէգիմ իճէսինտե, հաղլ գէան գարար պէլվէճճի աթի իլան զաուն շէօրլէ քի։

Էվվէլա, մաղազալարը Դալաթա ճիհէթինտե պաուլունան թիւճճար, ճէլպ իյլէտիկի էշեաեը Դալաթա կէօմրիւկինէ, վէ մաղազալարը Ցէրսաատէթ ճիհէթինտե պաուլունան գարար, էշեաեը Ցէրսաատէթ էմմիեաիի էճնէպիեէ կէօմրիւկինէ չըգարաճագ ճ վէ ըէսմի կէօմրիւկինէ էշեաեը չըգարարգլարը կէօմրիւք էտապ լազէճէքլէր տիր։

Սանիէն մաղազալարը Ցէրսաատէթ ճիհէթինտե պուլունան թիւճճար իշիւն ճէլպ օլունուպ տա, եազըխանէլէրին Դալաթա ճիհէթինտե պուլունան գումրուք նամընա ճէրբ իտիլէն էշեաեա, Ցէրսաատէթ ճիհէթինտէքի մաղազալարա աեիտ օլտուզդի մէդատէթճէ, օ միսիլլու էշեանը քէզալիք էմմիեաի էճնէպիեէ կէօմրիւկինէ չըգարըպ, ըէսմի կէօրիւկինի ջրատատ իդիա լաէճէքլէր և Ցէրսաատէթ ճիհէթինտե պուլունան գումրուք, Դալաթա ճիհէթինտեքի մաղազալարա աեիա էշեանը Դալաթա կէօմրիւկինէ չըգարըպ, ըէսմինի տախի օրատատ էտա իյլէճէճէք տիր։

Սալիսէն, իշպու իքի մատտէնին հիւքմի, մուաեէնէսի, կէօմրիւկինի տէթուրմէտե իճրա օլունմադ գաղրմ օլան էշեանա միհնհասլար տրլ։

Քանլիէն գաբարը վագըրն պիրա խթիանա իճրատաթընա գէանիւմի գոէքի չուպաթը ըռնմինին 10ունճու կիւնինտէն իթիբարէն միւսպէշէրէթ օլունաճագ տրը։

Ի Լ Ա Ն

Իղդէթլու Հիլանէթլի էֆենին Ցիմիթրի Թոտորի վէ Եանագ զիմմէթլերինատե, Իբինճի մահքէմէնի թիճարէթի իրատ իլէ ալաճաղը օրան մէպալիզին մէսվիեէսի իշիւն, Սէտուունարատան Ցիմիթրի Թոտորինին ՁԷնէլտե Թահթա մահալլէսինտէ, ֆրուն նօղ աղընագ 2 նիսմէթօ իլէ մուրաղդամ 3 ֆատա վէ պիր սուֆրա վէ պիր թարաբա վէ պիր վանթալա վէ պիր պոտորում վէ պիր թեռլբումպալը գուեու վէ միւշթէմիլաթը նանէրէյի հավի պիր պապ խանէ իլէ, պու լանէնին թահթընտա վէ թահթա մինարե ճատատէսինտե վագը

ՆԷՐԻՄԱ

ՀԵՂԻՆԱՅ Ս. Մ. ՀՈՎՀԱՆՆԱՅ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

— Ոչ Մայր Անանա, Արմենակն ու Արմենուհին դողցեր են և իրը պատանդ կը պահեն, այս արիածը առ այժմ դաղտնի պահել պէտք է նա մանաւանդ տղոց անյայտիլը Սիր Մորթը պէտք չէ որ իմանայ ապա թէ ոչ տղաքը մեծ վտանգի կենթարկին։

— Ոհ Աստուած իմ, ուրեմն որդեակ ձեռք ինկած են Արմենակն ու Արմենուհին։

— Այժմ ինձ բան մը մի հարցներ, վաղը դի դնեմ ես ալ չեմ գիտեր թէ ինչ ընթացքի պիտի հետեւիմ, ես հիմայ տեղ մը պիտի երթամ եթէ պարոն Սաթիաս ինձմէ առաջ տուն վերադառնալով տղոց անհանգուիլն իմանայ մարդու բան չըսէ և իմ վերադարձիս սպասէ։

Հրանտ այս պատուէրը տալէ յետոյ սենեակէն մեկնելով ման սպասաւորները ճարանը կոչեց և հետեւեալ պատուէրը տուաւ։

— Պարոնայք, ըսած ձեր դաղտնապահութեան Կրնամ վստահիլ այնպէս չէ՞։

— Կերթանանք Ղսին ամենքն ալ։

— Արդէն ձեր անձնուիրութիւնը գիտէի, ուստի ձեր ամէնուդ կաղաչեմ որ այս օրուան տղոց արկածը գաղտնի պահելով մարդոմ բան չըսէք մանաւանդ Սիր Մորթը պէտք չէ իմանայ։

— Հանգստի եղիք Տէր ձեր պատուէրը կէտ առ կէտ պիտի կատարենք ըսին Մնացեանը։

— Զեզնէ չնորհակալ եմ։ հիմայ պարոն կառավար, անմիջապէս կառքը պատրաստէ և դուք ալ կրնաք երթալ ուրիշ ընելիք մը չունիմ։

Սպասաւորները մեկնեցան։ Հրանտ ամուսներ չրջիլ սկսաւ ճաշասրահին մէջ։ հինգ վայրկեան վերջը կառքին պատրաստ ըլլալն իմաց տուին, Հրանտ անմիջապէս վար իջնալով կառքը մտաւ և կառավարին պատուիրեց որ Վիշնույի անտառին կողմը տանի։

Կառքը արագընթաց ճամբայ ելաւ, քանի վայրկեան յետոյ Վիշնույի անտառին գլուխը կեցնել տալով և Հրանտ կառքէն իջաւ, և կառավարին պատուիրեց որ զինքը անդ սպասէ, ինքը պրահմապատին ապարանքն կողմն սկսաւ յառաջանալ։

ՍԱՐԴԻՍ ՈՍՏԱՅՆ

Նէրիմա նոյն առաւօտուն կանուխ փութընցած չոյտ ընդ փոյթ արդուզարդը կատարելէ յետոյ իւր առանցնասենեակը իջնալով ձեռներ երեք անգամ իրար զարկաւ նոյն օրը Նէրիմայի վրայ արտասովոր գործունէութիւն մը կերևէր, տեսնելով որ իւր կոչման անմիջապէս պատասխանող չեղաւ, աւելի այժմին ձեռներն իրար զարկաւ, այս անգամ աճապարանք նաժիշտ մը ներկայացաւ։

— Ձեզ ալեր որ ժամէ մը ի վեր է մարդ կը կոչեմ։

— Ներեցէք տիրուհիս չէի գիտեր որ անկողնէն ելած էք վարի դահլիճը կը դրտնուէի։

— Կարծեմ արդիւնք եմ դէմս պատճառաբանելն ըսաւ յոնքերը պռստած։

Նաժիշտը առանց ձայն հանելու աչքերը խոնարհեցուց։

— Սալար վերադարձա՞ հարցուց։

— Դեռ ոչ տիրուհիս։

— Վերադառնալուն անմիջապէս ինձ իմաց տուէք։

Նաժիշտը խոնարհելով դուրս ելաւ։

— Գործը կարգին է ըսաւ Նէրիմա մը-տրվի, մարգիզուհոյն սպասաւորին ձեռամբ այն ծերունի Մաթիասն դեղաւորուած, հիմայ խոր քնով կը քնանայ, որով այսօր տըղաքը տիկին Անանայի ուղեկցութեամբ պըտոյտի պիտի ելնեն, այս դարձուածքով տղոց առևանգումը բոլորովին մարգիզուհոյն պիտի վերագրուի, Մաթիաս անշուշտ Տոկէն կասկածելով զայն պիտի մինուէ և բնականաբար չը գտնալով, իւր կասկածները Հրանտին պիտի հաղորդէ։ ես որ աղդէն Հրանտին միտքը պատրաստած եմ այս պարագային, այ տարակոյս չը պիտի ունենայ թէ տղաքը մարգիզուհոյն ձեռքը կը գտնըուին, խորհուրդ հարցնելու համար ինձ պիտի դիմէ, հիմայ կը մնայ միայն տղոց առևանգումը, որն որ եթէ Սալար տուած հրահանգներս կէտ պա կէտ գործադրած է, արդէն այս վայրկեանին մեր ձեռքն անցած ըլլալու են, բայց մինչև հիմայ Սալար վերադառնալու էր։

Նէրիմա անհամբերութեամբ պեղէն ելնելով սկսաւ չրջիլ սենեկին մէջ, իւր ըզձիցը լրման կը մօտեր և մեծ ահու դողի մէջ կը գտնուէր թէ վերջին կէտին հասած պահուն մի՞ գուցէ անակնկալներ դիպուածաց մ իւր այնքան ուրանչերի կերպիւ յարինած յատակագիծը ապարդիւն ելնէ։ վայրկեանները կանցնէին, Սալար չէր երևէր, Նէրիմայի համբերութիւնը ալ բոլորովին սպա-

օլուպ պիրի 107 վէ ոռիկէրի 109 նիւ-մէրօլու 2 պապ տիէ՛ք քեանէն միւթէ սարրըկ օլտուղու բուպ հիսսէլէրի, պունտան ագտէմ մէվգբկի միւզաեի-տէնէ գօնուլարագ, Օսմանլը լիրասը 100 ղրուշ հիսապը իլէ 3600 ղրուշտա թա-լէպի էօհտէսինտէ գալմըշ վէ թարիխի իլանտան իթիպարէն 31 կինէն եանի կէ-լէճէք չուպաթըն 9ընճը բաղար կիւնիւ սապաթ 10ա գատար 100տէ 5 զամմ գա-պուլ օլունմասը վէ զիքր օլունան եէվմ ու սապաթտա սօն միւզաեէտէսի պիլ իճ-բա ֆարաբը գաթիսի վիրիլէրէք թալի պի էնհտէսինէ կէչիրիլմէսի մուգաբրէր պուլունմուշ օլտուղունտան վէ ան-տէն սօնրա հէր նէ զամմ վուգու պու-լուբ իսէ գապուլ օլունմամաճաղընտան, էմրաքը մէգբիւրէ հիսսէսինէ 100տէ 5 զամմը իլէ թալիպ օլանլարըն վէ տա-հա զիեատէ մալիմաթ ալմադ իս-թէեէնէրէրին, պէտէլի միւզայէտէնին էօշ-բինէ միւսաբի բէյ ագչէսի իլէ պէրա-պէր միւտտէթի մէրգումէ զարֆընտա մահքէմէյի թիճարէթ իճրա տայիրէսի-նէ միւրաճաաթ իլլէմէլէրի վէ եէվմ վէ վագթը մէգբիւրտէ էվլաքը մէգբիւրէ-նին պուլունտուղու մահէլլտէ հազրը օր-մալարը տաեիրէյի մէգբիւրէտէն իլան օլունուր։

9 քեանունի սանի 307

ՁԵՐ ՄԱՍԻՍԸ

(Շար. դես ԹՒ- 6634)

Թերթը դարձուցէք և ահա հասանք Կամսարականին՝ ինչպէս կանուանենք զինքը մեր մէջ, բայց գուք ինչո՞ւ բան մը չէք ասուաներ զինքը Ձեր մէջ, միթէ իրաւունք է որ մէկերնիդ խմբագրապետ ըլլաք մէկերնիդ հրատարակչապետ և ինքը պարզապէս զէրօ մնայ, անկարելի բան է այս և ես պիտի ջանամ տիտղոս մը հայթայթել իրեն որ Ձեր երեքին մէկն է, բայց ի՞նչ տիտղոս կրնամ գտնել մէկու մը երբ Կամսարական է, Կամսարական ըլլալը ինքնին տիտղոս մ'է արդէն և այսօր 'ի ծագաց երկնից մինչև Հոծագաց երկրի ամէն ով որ թերթաբ առանց անտեղութեան կըրնայ Կամսարական ըսուիլ։ Սակայն Կամսարական ըլլալն ալ դիւրին գործ չէ, նախ պէտք է գրել երկա՛ր չատ երկար առեղծուածներ (ը՛ը՛ յօդուածներ պիտի ըսէի) երկրորդ պէտք է այնպէս մը գրել որուն մէջ բնաւ իմաստ չը գրտնուի, երրորդ վերջի գրածը միշտ հերքելու է առաջի գրածը, չորրորդ այնչափ կապակցութիւն ըլլալու չէ նախադասութեանց մէջ որ կարդացողը կէսին հասած չի հասած բարկութենէն մէկդի նետէ թերթը, հինգերորդ անպատճառ ինքզինքը մէջը խառնելու է քիչ մը, վեցերորդ և անհրաժեշտ, առանց կնոջ ճամբայ ելլելու չէ, ով որ կրնայ այսպէս գրել, առանց իւր դիտութեանը Կամսարակա՞ն եղած է նա արդէն։ Իսկ անոնք որ կուզեն աւելի գործնականը սովրիլ, նախ թող խոստովանին և յետոյ իրի ամենածանր ապաշխարանք ձեռք առնեն Ձեր Մաջէսը և երկայնամտութիւն ունենան քանի մը հատուած կարդալ Կամսարականին Եղէա Տէրտէրեանի վերնագրով յօդուածէն, եթէ վերնագիրը չ'ըլլար, Աղուեսաբերէն երկրորդ հատորը պիտի կարծէի դայն, խեղճ Եղիա գոնէ ոյժ, կարողութիւն ունենար այնչափ պատէ պատ զարնուելով չարչրկուելու, ի՞նչ ըրած ունի տղան որ օձիքէն բռներ էք թող չէք տար, միթէ պիտի զղջացնէ՞ք Ձեզի բարև տալուն, ի՞նչ ընէ եղլայ փախչի՞ Գասարդիւղէն որ Ձեր ալ ելեջը գայ։ Եա եթէ Եղիային տեղն ըլլամ գրիչս ձեռք կառնեմ ու կը գրեմ, «ՀԱՅ ԹԵՐՈՒԹԵԱՆ «ԶԳՏՈՒՄԸ, Տիգրան Կամսարական, (ա-«սեղ կամ չոգեգրիչ և կամ օդապա-«րիկ վերջապէս թեթև բան մը), կամ «սարականին վրայ-ինչպէս կ'անուա-«նենք զինքը մեր մէջ-ուսումնասիրու-«թիւն մը փորձելու գաղափարն ահա-«բեկած է գլխս, որովհետև մինչև ցարդ «անկարելի եղած է ինձ հասկնալ թէ «Աստուծոյ ֆեալք բաժնած ժամանակը «այդ տղան որ ծակը մտած էր։ ամէն «օրաւօրէր կ'որսամ իրմով, և երեք տա-«րիէ 'ի վեր անկարելի եղած է ինձ կէս «օրայէն աւելի վոմրոս ձեռք անցնել, «բայց իրաւ ինչպէս նկարել այս անդի «կը որ ջուրէն թեթև է, օդէն ծանր, «կատուի պեխեր ունի և այծու մօրուս, «վարժապետին աղջկան կեղծուռիկը «(թիւրնիւր) կը կրէ և Մխաքեան «պատուելիին հարմանին, որձևէ՞գ մ'է «արդեօք – այո՛ Հայը սուրբ հրամանա-«ւրն Աստուծոյ։

«Բայց դեռ ամէնքը չըսի, իւր բնա-«կան թեթեւութեանը վրայ աւելցու-«ցէք քիչ մ'ալ գրագէտի յաւակնու-«թիւն ու քիչ մ'ալ ուրուրոյ։ և «ահաւասիկ բոլոր նկարը եթէ նկար «կայ իրօք, կերևակայէիք անշուշտ որ «քիչ մը դէմքին է�ն դուկն ըլլար, և «ահա կը գտնէք զինքը խանծուած «սկարա մը, բայց ճշմարտութիւնը սա «է թէ, հիւրը երևակայածը չ'ուտեր, «այլ գտածը պիտի ուտէ։ Երկու կամ-«պարական կայ, թերթև Կամսարականն «ու գլուխ ցաւցնողը։ թերթևը կը փըր-«նէք Հայրենիքի գլուխ ցաւցնողն ալ «Մասիսի մէջ» և այլն և այլն։

Այս՛ ազնիւ Եղիա մինչև որ այսպէս չ'ընես չես կրնար գլուխ ելլել տարնց հետ, թերթական առածը կրսէ որ «խնթ ոչխարին կորսուիլը բաւական չէ վզին պախուրցն ալ հետը կը տանի», տարնց ալ իրենց թերթևնալը հոգ չէ։ քեզ ալ մէկ տեղ պիտի թերթևցնեն, մեղք չէ քաւանուանդ ոյ պէսպէս Աղուեսագրքի նիւթ դառնայ։ գէթ օր մ'օրանց մէկու մը գէշութի՞ւն ըրած ըլլա՞ս, դուն սովսրսութիւն ունիս ամէնքն ալ գովելու, ամենուս ալ համակրելու և զամէնքը քաջալերելու, այսպիսի իմաստասիրութեան մ'արժանի՞ էիր, բոլորէ սիրելիս այս անիրաւութեան դէմ, և եթէ մը տիկ ընպ չըլլայ Նիրվանային դէմէ նա կը պաշտպանէ քու դատդ, և եթէ անկեց ալ ձեռնունայն ետ դարձնաս, քիչ մը գովեստնելու ու համակրանացդ չափ դիր, և արժանաւորներուն հավար միայն վիրապահէ։

(Շարունակելի)

ՍՊԻՏԱՖԻՑԵԷ

ԳԱԼԱՔՎԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

1892 Յունվ. 27, սապաթ 4½

Էսկ. ոսմ. միւպէյտտէյ. սէրի ֆ		
Տիւն ագչամ գաիանտը.	20	3
Պու սապահ աշըլարը	20	5
Էն եիւքսէք ֆիեաթ	20	6
Էն աշաղը ֆիյաթ	20	2
Սէրի Ա.	44	
» Գ. » »	24	75
» Ա. » »	18	31
Թահվիլաթը Օսմանլիյէ	75	20
Էն եիւքսէք ֆիեաթ	75	20
Էն աշաղը ֆիեաթ	74	30
Թասֆիյէ	21	20
Շըմէնտըֆէր ... ֆր.	73	
Օսլիկասիոն թրամ. գ. ֆր.	502	
Իսթիլանճ 8 կիւնէ Լ. Օ.	230	
» 1 այա »	475	
Գոնսոլիտ րէնթրու		
Օսմանլիյէ » Ռէնթրու		
Շըմէնտըֆէր » Տէնթրու		
ԱԳՈՒՕՆԼԱՐ		
Իսթանպոլ պանգասը Ի. Լ.	4	15
Սօսիէթէ ժէնէրալ »	4	8
» Օթ. չանժ վէլէր »	4	15
Գրէտի ժէնէրալ օթոմ. Լ. Օ.	7	20
Թրամվայ	6	20
Ռէժի գ.	15	24
ԼՈՒՆԱՆ ՖՕՆՏՍԻԱՐԸ		
Իսթիգ. աղ 5% ... ֆր.	325	
» 4% » »		
Պանգ Նպսիօնալ	421	
Լոթիսմ	121	
ԱԳՈՒՆ ՖԻՆԱՆՍԱՐԸ		
Ռամ մը, 100 դր. տան դր. փր.		
Սիմ մէնիտիսէ	108	16
Մէթալիք	98	
Գէշիք	101	20
Ամթըրդ	10	20
Ինկիլիզ լիրանը	109	28
Ֆրանսըզ »	87	8
Ռօլ	89	20
Գարպոն գանիմէճի	9	23
ԳԱՄԳԻՍ		
Լոնտրա	109	25
Գարիս	23	
Ֆրանգ		
Ֆիորլի	10	72½
Մարգ		

ՏԱՆԹԻՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Թէսաղիկ Խուսուսի, իլլէթ կ'ֆրէնճիեէ, վէ ալէաթը թէնասիւիեէէ տաեիր. Գալաթատա քէսրբիւ պաչը ղ նիւմէրօ 5։

ԻԼԱՆ

Սապրզ Մասուլան սահիպի Ռ. յվազեան Գէորգ էֆէնտինին պէշ սէնէէէն պէրու Գալաթատա Բէրշէմվէ բազարընտա վագը Իբսի խանընտա 1 նիւմէրօլու մաղազասընտա, ալչա իգմիր վէ Սապրզ մաստիգալարը, վէ Պողճա ատա նէֆիս շարապլարը, վէ գօնեագ, սապօն, եաղ, ղէյթին վէ էմսալի պուլունտուղու, վէ իշմիրաեաղ բանղպէթ պուռեսուրան շէվաթը մէմնուն վէ խոշնուտ օլաճագլարը իլան ջլունուր։

ԼԱՎԸՆԻՐ

Ծէ

ՖԱՄԻԼԻԱ

Ֆամիլիալար ինթիգալի նամ չիրքէթի միւթէգալիլէյի թէէմինիյէ, սէրմաճէլէր թէշքիլի իշին ֆարանա տէվլէթինինէ գարէք վէ հիմաեէսի թահթընտա խֆայի մուա մէլաթ իլլէր։

Շիրքէթին մէրքէզի իտարէսի Ֆրանսա Լիոն չէհրինտէ, Ռէքլիպլիք սոգագ, նիւմէրօ 61։

ԹԷՄԻՆ ՕԼՈՒՆԱՆ ՍԷՐՄԱՍԷ

100.000.000 ՖՐԱՆԳ

«Ի՛Ռվինէր տէ Ֆամիլ» չիրքէթինին Տէրսաատէթ աճէնթէյիկի, 1884 քեանունի սանի իլթիտասընտան պաչլամըշ տըր։

Ֆաղլա մալի մաթ ալմադ, վէ չիրքէթէ հիսսէտար եապըլմադ արզուսունտա պուլունան, Տէրսաատէթտէ Գաղէ-Գարուսունտա Շէյխիւլ Իսլամ խանընտա 11 նիւմէրօլու օթատա մուգիմ ա-ճէնթէօր Թէպլաեան Բարսեղ էֆէնտիեէ միւրաճաաթ իլմէլի տիր։